

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50, od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrstá Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 180. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Italija pred odločitvijo

Drevi se sestane veliki fašistični svet — Na tem zasedanju pričakujejo izredno važne skelepe, ki bodo usodnega pomena za nadaljnji razvoj dogodkov

Rim, 4. februarja. r. V tukajšnjih političnih krogih zelo resno presojojo zunanje politični položaj Italije in splošno prevladuje prepričanje, da je poostreitev sankcij s preprevedjo izvoza petroleja že sklenjeno stvar. Čeprav veliki fašistični svet na sobotni seji ni sprejela še nikakvih konkretnih sklepov je vsa javnost prepričana, da bo že na današnji seji velikega fašističnega sveta prisoj do dalekeznejih sklepov, ki bodo izredne važnosti za nadaljni razvoj dogodkov.

Rim, 4. februarja. r. Z ogromno napetostjo pričakuje vsa italijanska javnost skelepe današnje seje velikega fašističnega sveta. Po prvji seji, ki je bila v soboto zvečer, je bil izdan le kratek komunikat, kar je zbudilo v javnosti tem večjo pozornost, ker je znano, da

so na tej seji obširno razpravljal o položaju v Abesiniji in o mednarodnem položaju v Evropi. Redkobesedni komunike tolmacijo v italijanski javnosti za dokaz, da so prilike za Italijo dokaj neugodne. Posebno važnost poslagajo na poročila, ki jih je prinesel italijanski poslanik v Londonu Grandi. Splošno je vsa italijanska javnost prepričana, da bo drevi najbolj vežno zasedanju velikega fašističnega sveta. Od sklepov, ki bodo sprejeti na tem zasedanju, bo v veliki meri odvisen nadaljni razvoj dogodkov. Sprito dejstva, da smatrajo v Rimu poostreitev sankcij že za sklenjeno stvar, je zelo verjetno, da bo veliki fašistični svet sklenil izstop Italije iz Društva narodov in proglasile petrolejskih sankcij za sovražno dejanje proti Italiji.

Še 100.000 mož v vzhodno Afriko

Še pred deževno dobo nameravajo pričeti Italijani novo ofenzivo, da bi izboljšali svoj sedanj položaj — Generalo ofenzivo pripravljajo šele za jesen

Rim, 4. februarja. r. Na vseh italijanskih železnicah je zadnje dni opažen veliko število vojaških transportov. Vsi vlaki vozijo v južnoitalijanske luže, kjer zopet na veliko vkravajo vojaški material za vzhodno Afriko. Računa se, da bo na novo odšlo v vzhodno Afriko okrog 100.000 mož, ki bi po naročilu generalnega štaba moralis prispeti na abesinska bojišča še pred nastopom velike deževne dobe. Italijani nameravajo še pred nastopom velike deževne dobe izvesti novo ofenzivo, da bi zasedli take položaje, ki bi

jim za vso deževno dobo osigurali posest okupiranega abesinskega ozemlja. Na teh postojankah bi se Italijani do jeseni, ko preneha deževje, pripravili na novo generalno ofenzivo, s katero nameravajo definitivno stresi odpor Abesincev. Največ transportov gre sedaj na južno bojišče, kjer je zasel general Graziani znova v zelo neugoden položaj. Ker je preveč raztegnil svojo fronto, mu grozi nevarnost, da bodo Abesinci obkolili posamezne oddelke, ki so prodri po raznih dolinah daleč naprej ter jih odrezali od zaledja.

Boji za Makalo

Abesinci hočajo mesto izstradati in ga prisiliti k predaji, Italijani pa se ogorčeno branijo

Addis Abeba, 4. februarja. z. Reuter poroča: V poročilih, ki prihajojo s severne fronte se trdi, da so Abesinci sedaj popolnoma obklopljili Makalo. Obklopujoč pošadko mesta so se Abesinci pomikali ob teku rečice, ki teče skozi mesto. Ta rečica daje tudi vodo mestu. Sedaj so Abesinci dotoki vode v mesto zagradili. Na ta način bodo ostali Italijani brez vode in v poročilu se trdi, da bodo morali Italijani izbirati med predajo ali pa obupnim poskusom, da prodri skozi abesinske postojanke.

London, 4. februarja. AA. Reuter poroča iz Addis Abebe: da je po vseh iz abesinskega vira s severne fronte Makalo pred padcem. Mesto je popolnoma obklopljeno.

Pariz, 4. februarja. r. Na somalski fronti se vrši reorganizacija abesinske vojske, ki bo verjetno trajala dalje časa, ker so nekateri oddelki vojske rasa Deste popolnoma razognani. Abesinci poročajo, da se na severu razvija velika borba v bližini Makala.

Nobena stran se ni dosegla značilnejših uspehov. Zdi se, da bi borbe predhodnic ob cesti Adua — Makale mogle biti uvod v veliko bitko za to cesto, ki bi definitivno odločila o usodi Makala. Trenutno pa so te borbe sekundarnega značaja, ker gre samo za poedine abesinske oddelke, ki napadajo v smeri proti tej cesti.

Italijani hočajo na vsak način obdržati sedanje položaje in so že vse pripravili za preizvajanje svojih čet. Zidajo se vojašnice in vojaška skladilca v sektorju Makale. Italijani sedaj grade trdnjave na vseh važnejših točkah.

Abesinski letalci so včeraj metali letake na vasi v Sidamu, v katerih pozivajo prebivalstvo, da naj pomaga rasu Desti, ki je zvest služabnik cesarja Haileja Selasija.

Kairo, 4. februarja AA. Havas poroča: Skozi Sueški kanal so odpuli v Vzhodno Afriko sedeči italijanski parniki: »Rosandar« z veliko množino vojnega materiala, »Toscana« z 2200 vojakih in »Italia« z 2000 vojakih.

Zima in mraz drugod

New York blokiran od ledu — Mnogo parnikov v nevarnosti — Številne nesreče

Newyork, 4. februarja. r. Pristanišče v Newyorku je popolnoma blokiran z velikimi masami ljudi. Pribor parnikov je zelo otežkoen. Kapitan nekega parnika je izjavil, da je videl veliko ledeno goro, ki pluje 80 km daleč od obale. Reka Hudson je pokrita z ledom do Washingtonovega mostu.

Iz Miami na Floridi javljajo, da je obrežna postaja v zoni Panamskega kanala sprejela tajinstvene SOS klice na pomoč. Misli se, da je te klice poslalo kako letalo ali pa kakšna podmornica, Ameriško mornariško ministrstvo pa izjavlja, da ameriško brodovje nima podmornice št. 55. Pod

to številko je bil poslan poziv na pomoč. Po vseh iz La Rochellea divja na oceanu strahovita nevihta. Pet mornarjev barke, ki se je prevrnila, je utonilo.

Iz Los Angelesa poročajo, da je v pretekli noči požar uničil veliko delavsko barako v bližini reke Colorado. 8 delavcev je zgorelo, ranjenih pa je nad 30.

Val mraza na srednjem zapadu je prvič po 22. jan. popustil. Na zaledenelih cestah se je zgodilo mnogo nesreč, ki so zahtevalo 50 smrtnih žrtv.

Pariz, 4. februarja. AA. Havas poroča: Reke Dordogne in Corrèze sta zelo narasli zaradi stalnega deževja. Del mesta Bergerac je pod vodo.

Mir visi na tanki nit

Rim, 4. februarja. r. V Milanu izhajači list »Voce d'Italia« komentira članek, ki ga je v »Popolu d'Italia« napisal Mussolini in pravi, da hoče opozoriti ne samo vse italijanske, marveč tudi državljane sankejionističnih držav na to, da obstaja velika nevarnost novejih zapletljajev, če pride do preprevedi izvoza petroleja v Italijo. Varajo pa se vse, ki morda misljijo, da bo Italija vse to mirno sprejela. Italija je pripravljena na vse in bo na orožje odgovorila z orožjem. Italija je pripravljena, da odgovori tudi na največjo norost, ki bi jo mogli zagrešiti nevski državniki. Omladina, ki se na vseh daje, in prezira nevarnost, se mora zavedati življenskih interesov svoje domovine in ločiti interese tujih držav. Mir visi na tanki nit. Kolonialna akcija, ki jo izvaja Italija v vzhodni Afriki, mogla dovesti do strahovitega evropskega dogodka. Zaradi tega mora vsaka vladama sama prevzeti odgovornost pred Istrinim narodom, ki ji mora biti vsekakor več kakor pa je Ženeva.

Spopad pri Negelju

Addis Abeba, 4. februarja. g. Po komunikaciji abesinskega vojnega ministrica je včeraj prišlo na južni fronti, 20 km severno od Negelja, med četami rasa Bazabe in močnejšim italijanskim oddelkom do hudega boja. Na italijanski strani so stopili v akcijo tudi pojski topovi. Italijani so imeli 20 mrtvih. Abesinci 100 mrtvih in ranjenih.

Ras Nasibu zahteva ojačanja

Pariz, 4. februarja. b. Po francoskem poročilu iz Hararja je ras Nasibu zahteval nova ojačanja, zaradi česar je bila odrejena nova mobilizacija.

Upor v Godžamu se ni zadušen

Rim, 4. februarja. b. Kljub ponovnim pojavičnim vistem upor v Godžamu še vedno ni udrušen. Negus je zopet poslal v to pokrajino 10.000 vojakov. To je tretji poizkus, da bi udružil ta upor, ki se je baje razširil tudi že na južni del pokrajine Soa.

Vladna kriza v Grčiji

Atena, 4. februarja. AA. Po neki uradniški nepotrjeni vesti, je kralj Jurij poveril Demerdzisu nalog, da se naj pogaja z voditelji strank v vprašanju reaktiviranja nekaterih višjih častnikov. Misli se, da bi rešitev tega vprašanja znatno olajšala sestavo vlade Široke koalicije pod predsedstvom Demerdzisa. Sicer je res, da sta Teotokis in Ralis včeraj izjavljala, da bi bilo nemogoče da bi ona sodelovala v vladi, v kateri bi bili zastopani tudi venizelisti.

London brez mesa

London, 4. februarja. AA. Zaradi stavke mesarjev je bilo danes brez dela 10.000 ljudi, ker so tudi transportni delavci sličnih obrti moralni ustavili delo. Če bo stavka trajala dalje časa, bo prehrana Londona v nevarnosti.

Z motiko udaril očeta

Maribor, 4. februarja. Pred malo kazenski senat, ki mu predseduje višji sodni svetnik Zemljic, so danes pripeljali močno uklenjenega 22letnega vinčarja Antonia Pergerja iz Kuršincev pri Mali Nedelji. Državni tožilec Hojnik je predčital otožnico, iz katere je razvidno, da je Zemljic lani 30. novembra v prepiru z motiko dvakrat udaril svojega 60letnega očeta Jožefca tako močno po glavi, da mu je počila lobanja in je naslednjega dne podlegel poškodbam.

Pri današnji razpravi se je sin zagovarjal s silovarnom, češ, da ga je oče pri napadel z nožem. Razprava je podala žalostno siško družinskega razmerja v Pergerjevi hiši. Sodba bo izrečena popoldne.

Ker je pokvarjena telefonska progna z Beogradom, nismo mogli dobiti poročila o današnji seji Narodne skupščine.

Močan potres v Ljubljani

Središče potresa je bilo severovzhodno od Ljubljane v oddaljenosti 800 — 1000 km

Ljubljana, 4. februarja

Davi po 9. se je v Ljubljani močno zamašalo, na cestah pa so zanijale obločnice. Letošnja nenavadna zima, kakršne ne pomnijo niti najstarejši ljudje, ne da je zaradi pomankanja snega povzročila pojav občutno škodo, nam je končno prinesla še potres. Potresnega sunka nismo občutili samo v mestu, temveč tudi vsa okolica. Obrnili smo se na meteorološko postajo, ki nam je javila, da so seismografi res zabeležili ob 9.20 močan potresni sunek, ki je trajal 3 do 5 sekund. Središče potresa je bilo severovzhodno od Ljubljane v oddaljenosti 800 do 1000 km, torej nekje okoli Budimpešte ali pa blizu madžarsko-gališke meje.

Sunek smo občutili vsi, ki smo bili v hišah, zlasti pa v višjih nadstropjih. Na reke državnih zelenic so občutili uradniki v gornjih nadstropjih oster vertikalni sunek, nakar se je obrnilo tresenje od severa proti jugu.

Prav prijetno so se zazivali tudi v nebotičniku, kjer pa je bilo ob času sunka le malo gostov. O potresu nam poročajo

iz vseh delov mesta; na zibanje so postali pozorni vsi. Ponkod so v strahu in pričakovanju hujšega, zbežali so iz hiš in zunaj zakali, kaj bo. Uprava Zavoda za meteorologijo in geodinamiko prosi vse, ki so čutili potres, da ji to prijavijo in označijo, kako so sunek občutili. Prijava so poštne proste.

Zanimivo je, da je to že drugi potres, ki smo ga letos čutili v Ljubljani. Pred dobrim mesecem so seismografi prav tako zaznamovali v zgodnjih junih urah močan potres, ki je imel središče nekje v ruski nižini. Strokovnjaki so si edini v tem ugotovili, da je to posledica čudne zime, ki nam ustreže prinesi še neprijetna presenečenja. Tudi veliki velikonočni potres v Ljubljani 1. 1895 je nastal približno v enakih prilikah, kakršne imamo sedaj. Po več tednov trajajočem februarjem in marečnem deževju se je narava sama uprla vremenu in se je zemeljska skorja močno zagnala. Posledice so nam znane. Upajmo, da zadnja potresna sunka nista bila uvod v hujši potres.

Vojaške smuške tekme Male antante

Danes bo padla odločitev, komu bo letos pripadal pokal rumunskega kralja

Pokljuka, 4. februarja

V soboto so se na Pokljuki pričele vojaške smuške tekme Male antante in sicer na tekmovanju na 30 km v zvezi s strelnjem iz karabink. Pri sobotnem tekmovanju so dosegli Čehoslovaki 35.003 točke, Jugoslavija 31.042 točki, Rumunija pa 28.700 točk. Jugoslovanska ekipa je prišpela pri tekmovanju na 30 km prva na cilj, izgubila pa je precej točk pri strelnjanju, ker so slabost strelnjali. V strelnjanju so bili najboljši Rumuni, ki so samo v tej disciplini napravili 20.000 točk. Čehoslovaki so bili na drugem mestu v teknu in pri strelnjanju, a v skupni klasifikaciji prvi.

Jugoslovenska ekipa pred startom

Končno odločitev, komu bo letos pripadol prekrasni pokal rumunskega kralja Karola, ki si ga je pred davnim letom priboljšal. Jugoslavija, bo padla danes. Po sobotnem tekmovanju so imeli vojaki dva dni odmora, danes so se pa tekmovanja nadaljevala in sicer s štafetnim tekmovanjem 4 krat 250 m. Med tem, ko je bilo prvi dan tekmovanja najlepše solnočne vreme se je že v soboto zvečer začelo lisati in v nedeljo je deževalo. Tudi včeraj se vreme ni zboljšalo. Proti včeraj je začelo snežiti v gosti kosmih, nato pa je vojno naletalo suh pršič, ki je Pokljuko zavil v novo belo odojco. Zapadlo je nad 1 m snega. Da je bilo danes Pokljuka skoraj odrezana od sveta.

Zjutraj je sicer prenehalo snežiti, vendar sta silna burja in debel sneg zelo oviral tekmovanje. Že zgodaj zjutraj so vojaki traspali progno za štafeto, ob 8 so se kmalu dohitela, a klubu temu je Kozelje prispolil 1 minutno popreje na cilj nakar je smuknil s starta narednik Albin Grad. Kmalu pa njim je

Občni zbor kluba koroških Slovencev

Odločna zahteva po reciprociteti v manjšinskem šolskemu na Koroškem in pri nas

Trbovlje, 3. februarja.

V nedeljo dopoldne so imeli v tukajšnjem Sokolskem domu naši v Zasavju živeči Korošci svoj občni zbor. Udeležili pa se ga niso v velikem številu le koroški rojaki in njih prijatelji, marveč tudi zastopniki preko 20 v klubu včlanjenih narodnih kulturnih in stanovskih organizacij, ki se pravilno zavedajo, da koroško vprašanje danes ni problem le ene organizacije ali enega dela našega naroda, marveč da je postal problem vse države.

Predsednik zasavskega pododbora Kluba koroških Slovencev g. Matej Arnejc je ob otvoritvi občnega zabor pozdravil navzoča zastopnika osrednjega odbora iz Ljubljane, zlasti tudi zastopnike v klubu včlanjenih narodnih društva, nato pa je podal obširno poročilo o delu organizacije. Delo trbovljenskega pododbora Korošcev je bilo v preteklem letu posvečeno predvsem propagandi med našim narodom za brate ob Zili, v Rožu in Podjuni, ki jim ni dan, da bi živeli svobodno na svoji rodni zemlji. Podobor je zlasti intenzivno predočeval krvice, ki se gode našemu narodu onstran Karavank na šolskem potu in je na merodajenem mestu potom spomenic zahteval, da se te krvice vendar že enkrat odpravijo. Da je podobor mogel v taki meri vršiti svojo nalogo, se ima v prvi vrsti zahvaliti vsestranski podprtosti, ki so mu jo nudila številna Zasavska nacionalna društva in vsa naša pravicoljubna javnost.

Nato je tajni podobor g. Staudegger uvodoma citiral odstavek iz knjige: »iz mojeg komandovanja koroškim odredom od 21. maja do 22. junija 1919., ki jo je opisal takratni komandant junaškega koroškega odreda polkovnik Ljubomir Marić, ki je zapisał, da je na Koroškem leta 1920 znagala nepravda, kajti ono, kar je moč bil že odločil in čustvo duše slovenskega naroda že blagoslovilo, to je pero diplomatov prečrtilo in slovenski narod je zopet potisnjen od svoje svete zibelke, od ogrišča pradevov, in to prav tako kakor nekdaj narod srbski leta 1878 od svojega Kosovega, do katerega so njegove trupe že dospela. Tako je torej moralo biti! Toda ni treba pozabiti, da ed tedaj zgodovinsko Gospovske skoloje svetinja udrževali Srbov Hrvatov in Slovencev, ki danes stoji pač vse drugače napram svojim skupnim idealom, kakor nekoč mala Srbija napram svojemu Kosovemu.«

Kakor so bratje Srbi bodrili svoje brate na zasluženem Kosovem, da so vztrajali do končne osvoboditve, tako je tudi naša

narodna dolžnost, da dajemo našo moralno oporo našim bratom onstran Karavank, da ne omahnejo pod krutim pritiskom germanizacije. Predvsem pa moramo zahtevati, da se tudi za naše rojake v Avstriji upoštevajo pravice, ki jih imajo po mirovnih pogodbah do slovenskih narodnih šol, prav tako, kakor moramo mi te obveznosti izvajati za nemško narodno manjšino v naši državi.

Predavanja, ki jih je pododbor tekem leta priredil v Trbovljah, Hrastniku in Radecu, so bila odlično obiskana in so docela dosegla svoj namen, kajti v Klubu so se včlanila iz teh krajev še mnoga nacionalna društva, ki vidijo v slovenski Koroški simbol našega trpljenja.

Blagajna, ki jo je vodil delavni g. Lazar, izkazuje vseeno še nekaj prebitka, čeprav je podobor imel precejšnje stroške. Revizijsko poročilo je podala gdž. Arnejčeva, ki je ugotovila vzorno vodstvo vseh poslov.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom g. Arnejcem na čelu.

Pri raznosterstih je bila soglasno z velikim odobravanjem sprejeta resolucija, ki bo poslana na merodajna mesta. V resoluciji se zahteva, da se podvzamejo odločni koraki, da se koroškim Slovencem osigura popoln pouk v osnovnih šolah v isti meri, kakor je bil ta pouk v Jugoslaviji že doslej osigural nemški narodni manjšini, da se v nemških manjšinskih šolah v Jugoslaviji uvede isti učeni red, kakršen je uveden na takozvanih koroških utrakovističnih šolah za koroške Slovence, da se na manjšinskih šolah v Sloveniji nameščajo samo slovenski učitelji, skratka na šolskem potku obeh narodnih manjšin naj se izvede brez odlaganja via facti dosledne reciprociteta, ker je po tolikih slabih skušnjah, ki jih imamo z Nemci in nemškutarji na Koroškem to edini način, da se spravijo avstrijski ednospojno koroški vladni krogi k pametni. Čim bi se potem na Koroškem opazila kakava spremembica v ureditvi slovenskega manjšinskega šolstva, bi se tem spremembam prilagodilo manjšinsko šolstvo tudi pri nas.

Če bi pa vsi predlagani ukrepi vseeno ne zaledli, bi se moralno recipročno postopanje razširiti na vse nemško manjšinsko šolstvo v Jugoslaviji. Ne gre namreč, da se na naš narodni čut in ponos tako dosledno žali, ko Jugoslovani na drugi strani tako širokoigrudno postopamo z nemško manjšino v državi.

razne bolezni. Razširjene so predvsem otroške načeljive bolezni. Davica se je pojala že tudi v naši meščanski šoli, ki so jo morali razkužiti.

„Špinerbal“ v Litiji

Litija 3. februarja

Predilnica je v našem kraju največji delodajalec, ki daje zaslužka okrog 600 delavcem in delavkam. Po enkrat na leto predvsem po moromo zahtevati, da se tudi za naše rojake v Avstriji upoštevajo pravice, ki jih imajo po mirovnih pogodbah do slovenskih narodnih šol, prav tako, kakor moramo mi te obveznosti izvajati za nemško narodno manjšino v naši državi.

Predavanja, ki jih je pododbor tekem leta priredil v Trbovljah, Hrastniku in Radecu, so bila odlično obiskana in so docela dosegla svoj namen, kajti v Klubu so se včlanila iz teh krajev še mnoga nacionalna društva, ki vidijo v slovenski Koroški simbol našega trpljenja.

Blagajna, ki jo je vodil delavni g. Lazar, izkazuje vseeno še nekaj prebitka, čeprav je podobor imel precejšnje stroške. Revizijsko poročilo je podala gdž. Arnejčeva, ki je ugotovila vzorno vodstvo vseh poslov.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom g. Arnejcem na čelu.

Pri raznosterstih je bila soglasno z velikim odobravanjem sprejeta resolucija, ki bo poslana na merodajna mesta. V resoluciji se zahteva, da se podvzamejo odločni koraki, da se koroškim Slovencem osigura popoln pouk v osnovnih šolah v isti meri, kakor je bil ta pouk v Jugoslaviji že doslej osigural nemški narodni manjšini, da se v nemških manjšinskih šolah v Jugoslaviji uvede isti učeni red, kakršen je uveden na takozvanih koroških utrakovističnih šolah za koroške Slovence, da se na manjšinskih šolah v Sloveniji nameščajo samo slovenski učitelji, skratka na šolskem potku obeh narodnih manjšin naj se izvede brez odlaganja via facti dosledne reciprociteta, ker je po tolikih slabih skušnjah, ki jih imamo z Nemci in nemškutarji na Koroškem to edini način, da se spravijo avstrijski ednospojno koroški vladni krogi k pametni. Čim bi se potem na Koroškem opazila kakava spremembica v ureditvi slovenskega manjšinskega šolstva, bi se tem spremembam prilagodilo manjšinsko šolstvo tudi pri nas.

Če bi pa vsi predlagani ukrepi vseeno ne zaledli, bi se moralno recipročno postopanje razširiti na vse nemško manjšinsko šolstvo v Jugoslaviji. Ne gre namreč, da se na naš narodni čut in ponos tako dosledno žali, ko Jugoslovani na drugi strani tako širokoigrudno postopamo z nemško manjšino v državi.

Zadružna je član »Zveze slovenskih zadružnikov v Ljubljani«, ki izvršuje zakonito predpisano revizijo. Ob koncu leta 1934 je bilo 960 zadružnikov s 126.290 deleži. Leta 1935 je pristopilo na novo samo 36 zadružnikov s 43.636 deleži; konec decembra 1936 pa je postala pravoveljavna odpoved 44.636 deležev. Izstopilo je 12 zadružnikov tako da je stela zadružna ob koncu leta 1935 984 zadružnikov s 125.390 deleži.

je požar besnel z vso silo okoli njegove domačije, je posestnik spal in so ga jedva zbudili, ni pa se prestradli, kakor se občajno prestraši gospodar v takem primeru. Hodil je okoli pogorišča ter po nekem decku javil varnostnim oblastem, da gori, na kar pa je šel takoj v postajo ter zaspal. Ko se je deček vrnil, ga zopet ni mogel prebuditi.

Okrug 1.200 kg sena je zavaroval za 7.800.- Din. Dejanško je pa seno vredno samo 900.- Din. Za konja, ki se je v staji zadužil je dal 1.200.- Din. zavaroval ga je za 2.500.- Din. Svinjski hlev je bil vreden samo od 600 do 800.- Din. zavaroval ga je za 2.000.- Din. Posestnik odločno zmanjša svojo krivido ter zvrada vse na omenjena neznanca, ki ju ni videl in ju ne pozna.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. ur

Torek 4. februarja zaprt.

Sreda 5. februarja Dies irae. Red C.

Cetrtek 6. februarja Moliere. Red Cetrtek.

Petak 7. februarja zaprt.

OPERA

začetek ob 20. ur

Torek 4. februarja zaprt.

Sreda 5. februarja Prešentnani grad. Red Sreda.

Cetrtek 6. februarja Ples v Savoju. Red A.

Petak 7. februarja Koncert Glasbene Matice ljubljanske. Izven.

Drama

Ljubljanska drama pripravlja naslednje premiere: Nušič: Pot okoli sveta, Vesnič: Gosposki dom in Galsworthy: Družinski oče. *

Premiera Soštakovičeve opere Lady Macbeth. Od Janačkove Jenufe dalje nima operni repertoar nobenega dela, ki bi bilo tako močno dramatično in naturalistično napisano kakor je Soštakovičeva Lady Macbeth. V njej je naslikano pravo življenje resničega obeležja in opera mora zapustiti neizbrisne sledove na vsakega poslušalca. Naša opera bo prva v naši kraljevini, ki bo izvedla to zanimivo operno delo za katero se že sedaj poganjajo tudi druge največje opere v Evropi.

Iz Ptuja

— Veteransko društvo v Ptaju je imelo te dni svoj redni občni zbor. Društvo, ki je zelo agilno, vodi predsednik g. Vauda Ignac, vrtnar. Iz njegovega poročila izhaja, da šteje društvo 120 članov, čistega premoženja pa ima Din 10.600. Pohvalno je treba omeniti, da društvo tudi gmotno podpira siromašne člane. Ravnino tako pa preskrbi društvo na svoje stroške dostojno pogreb za svoje člane in je tako lani pokopalo na svoje stroške sedem svojih članov. Občni zbor je tudi soglasno sklenil, da se nabavijo za člane nove enotne uniforme.

dovoljena se morajo vozički postaviti tako daleč od hodnika ali cestnega križišča, da kupovalec ne bodo ovirali prometa. 4. Za izdelavo sladoleda se sme uporabljati le umetno napravljen led. 5. Prodajalcu morajo biti zdravniško pregledani pred pridetkom prodaje, nato pa vsak mesec. Vsiški morajo biti pregledani tedensko. Event. nedostatki se vpisajo v kontrolno knjižico. 6. Glede opreme vozičkov, oblike prodajalcev, snžnosti, priprave sladoleda veljajo določila zakona o nadzoru nad živilimi pravilniki, z dne 6. V. 1928. Štev. 392. 1928. 7. Za prodajo sladoleda veljajo analogni predpisi s to izjemo, da se sladočice smiju prodajati le v času od 1. oktobra do 30. aprila. Proti tem sklepom so dopustne pritožbe pri k. bansk uprave dravске banovine v Ljubljani, ki bi jih bilo vlagati pri podpisanim uradu v roku 15 dni. Rok za pritožbe prične teči po prefektu petih dni po dnevu objave razglasila na tuk. uradni deski, t. j. od 5. m. dalje. Pravice pritožbe imajo člani mestne občine, ki smatrajo, da sklep nasprotuje veljavnim zakonom in zakonitim nalogom oblasti.

Beležnica

KOLEDAK

Danes: Torek, 4. februarja katoličan Andrej Korsini.

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Rdeči sultani — Abdul Hamid.

Kino Ideal: Mała tafika.

Kino Sloga: Jezenski manevri.

Kino Union: Njen največji uspeh.

Kino Šiška: Dolarski princ.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Dež v Garmisch — Partenkirchnu

V četrtek se prične zimska olimpijada v Garmisch-Partenkirchnu, toda še vedno je vreme prav tako neugodno, kakor pri nas. Na južni strani gorovja okrog Ga-Pa je topel veter pobral ves sneg, na severni se pa še drži. Tudi v soboto in v nedeljo je skoraj ves dan deževalo tako, da so bili tekmovalci, ki so večinoma že zbrani, precej potri. V dežju smučar pa ne more imeti pravega veselja do smuke, še manj pa tekmovalce, ki se pripravljajo na takovo vreme in težko tekmo, kakor je olimpijada. V nedeljo je sicer med dežjem naletelo tudi moker sneg, toda zaenkrat ni nobenih izgrev, da bi se vreme izpremenilo.

Tekmovalci seveda ne drže rok križem, temveč trenirajo kar v dežju. Mnogi so se povzpeli visoko v planine, kjer je še ostalo za silo snega in tudi moker ni preveč, tako da s treningom še nekako gre. Sneg na skalnicih in bobsleghovih prog morajo vzdrezati umetno. Kako bodo izpadle tekme in kako se bodo počutili tekmovalci, če bo

BRIGITA HELM

v filmu po oderskem komadu OSKARJA WILDE-a

Idealni soprog

Jutri premiera v KINU UNIONU

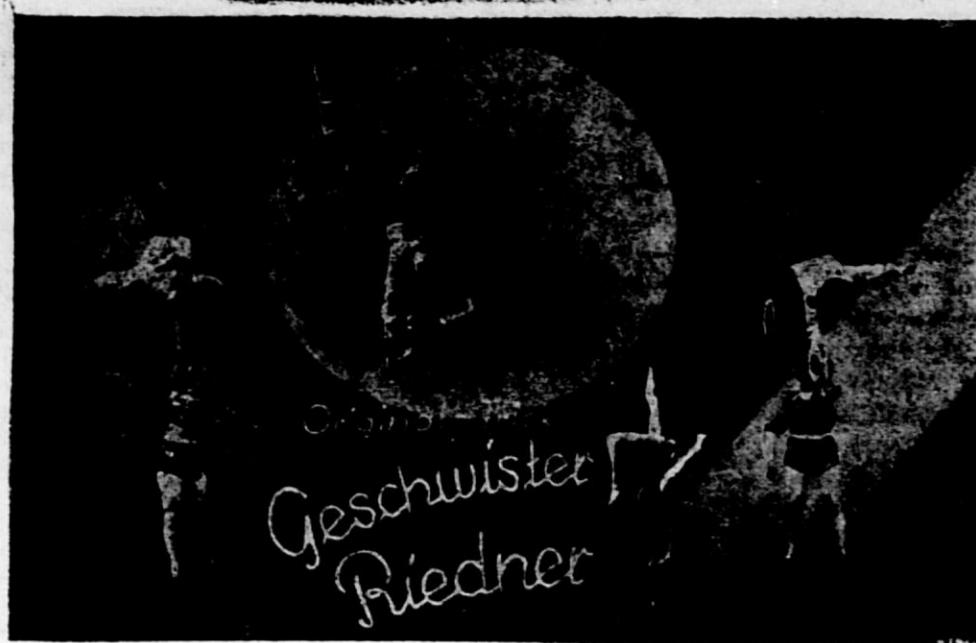
Po umoru v Metliki

Ustreljen in razsekani s sekiro — Sum se vedno bolj obrača proti Pečarjevemu sinu

Metlika, 4. februarja.

Včeraj je prebivalstvo Metlike in širše okolice z napetostjo pričakovalo nadaljnji ugotovitev predstavke v zadevi krvavega zločina, katerega žrtve je postal 67-letni Jakob Pečar. Ljudje so se zbirali na ulicah, kjer so se pomenkovali samo o zločinu, pri čemer je prišlo seve tudi do fantastičnih kombinacij. Posebno pozornost so domačini posvetili daktiloskopu ljubljanske policijske uprave g. Podobniku, ki je šel tako po svojem prihodu na delo.

V mrtvašnicu na pokopališču, kjer je razmerno razmesarjeno truplo, je prišla popolne sodna komisija, v kateri sta bila poleg drugih sreski sanitetni referent dr. Koder in banovinski zdravnik dr. Omahen. Potreba je bila obdukcija trupla, ki je po pokazala vse divjašča zločincev. Kakor smo že včeraj omenili, je imel Pečar navadno doma pod vzglavljenjem pripravljeno sekiro, da bi se zločinci pri pred hišo, so vdrli pri vratih, ki jih je Pečar začlenil samo enkrat, namesto dvakrat, in planili pred moža. Ta je imel tedaj sekiro najbrž že v rokah in se je skušal braniti. Mlajši in močnejši zločinci — vsekakor jih je moralo biti več — pa so planili po njem. Eden mu je izvil sekiro, drugi pa je predvsem želel, da se zlo

Trio RIEDNER, moderne akrobacije svetovnega slovesa
Oglejte si

v DANCINGU „NEBOTIČNIK“

DNEVNE VESTI

Resnica o turneji mariborskih harmonikarjev po CSR. K svoječasnim poročilom o nastopih mariborskih harmonikarjev v češkoslovaški republiki izjavlja izvršilni odbor Jugoslovensko česko-slovaških lig za dravsko banovino, da je glede koncertnih nastopov, ki so se vrstili v Pragi, osrednji odbor Čehoslovaško-jugoslovenskih lig v Pragi po slavi sedaj točen obračun. Iz njega je razvidno, da so voditelji imenovanega zboru prejeli kot čisti dobitek ves pribitek od teh nastopov izplačan v gotovini in sicer znesek Kč 21.000— to je skoraj Din 40.000.— Stroški koncerta so značali Kč 29.225. dohodek za prodane vstopnice je značil 16.830.— Kč, ostali dohodki izvirajo iz velikodusnih daril raznih odličnih osebnosti katera darila je z vse požrtvovalnostjo na brala za harmonikarje praska čsl.-jugosl. liga. Razen tega so vsi udeleženci ekskurzije to je 29 sodelujočih in 17 odraslih spremjevalec uživali v Pragi po sluzbi iste likewise razne ugodnosti, zlasti ves čas bivanja v Pragi brezplačno stanovanje in hrano: bili so tudi deležni največjega možnega popusta na čsl. železnicah ter so imeli na razpolago tudi brezplačen autocar za ogledovanje Prage. Iz tega izhaja, da je československo-jugoslovenska liga v Pragi pri tej priliki pokazala nenavadno požrtvovalnost in vsestransko pozornost napram svojim gostom. Ljubljana, dne 1. februarja 1936. Izvršilni odbor jugoslov.-češkoslov. lig za dravsko banovino.

KINO SLOGA

(Telefon 27-30)

DANES POSLEDNJIČ

ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Jesenski manevri

Operete siadkih melodij in muzike

E. KALMANA in R. STOLZA

Susi Launer, Leo Slezak, Ida Wüst,

H. Soehnker

Diplomirani so bili včeraj na pravni fakulteti v Ljubljani gg. Tribnik Dragi iz Maribora, Sedej Maks iz Šiške, Macar Viktor iz Ljubljane in Lupine Karl iz Celja. Čestitke!

Mednarodni policijski kongres v Beogradu. Od 25. do 31. maja bo v Beogradu mednarodni policijski kongres, na katerem se bodo zbrali zastopniki vseh policij in držav, ki so članice mednarodne kriminalne policije. Na kongresu se bodo obravnavala zelo važna vprašanja mednarodnega terorizma, ki jih obravnavata tudi Društvo narodov. Notranji minister je imenoval pripravljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za kongres. V odboru je med drugimi tudi generalni inspektor dr. Franjo Gorski.

Demandati finančnega ministra. Odkar je prišla v javnost vest, da bo vlada izdala za 500 milijonov bonov, se je začelo govoriti, da bo država tudi prisilno jemala hranilne vloge podcev in jemal dajala v zameno bone. Take vesti so prorozne, tendenciozne in brez vsake podlage. Finančno ministrstvo ni nikdar niti pomisliло na to, da bi poseglo v privatno lastnino in jo prisilno jemalo. Tako neresci vesti služijo samo onim, ki jim ne gre v račun, da se naše gospodarstvo in naša državna finance konsolidirajo. Finančni minister Dušan Letica je to javno v finančnem odboru demantiral rekoč, da bodo vsi boni na denarnem trgu na razpolago za svobodno podpisovanje in sicer onim, ki imajo govorilo, pa je ne morejo iz kakršnegakoli razloga spraviti v gospodarski obtok. Država torej ne reflekira na denar, ki je že piše v gospodarski obtok potom vlog, temveč na denar, ki leži tazzviriran ali brezobresten, da se vloži v bone in sicer edino s svobodnim prostovoljnim podpisovanjem. (Iz oddelka državnega računovodstva finančnega ministrstva).

Nove telefonske zvezze v inozemstvu. Z odlokom poštnega ministrstva dobimo jutri naslednje nove telefonske zvezze v inozemstvu: Ljubljana—Reinlitz am Wörthersee (taksa 2.77 zl. fr.) Ljubljana—Treisen (4.20 zl. fr.) Laško—Dunaj (3.45 zl. fr.) Murska Sobota—St. Peter am Ottersbach (1.50 zl. fr.) Maribor—Runen bei Pleiturg (2.70 zl. fr.) Cankova—Tiesen bei Heibenreth (2.70 zl. fr.) Stražišče—Villach (2.70 zl. fr.) Šmarje pri Jelšah—Graz (2.70 zl. fr.) Fram—Leibnitz (1.50 zl. fr.) Celje—Bischofen (3.45 zl. fr.) in Litija—Krumendorf (2.70 zl. fr.)

Tudi štorklje se že vratajo. Izredno topila zima prinaša čudne naravne pojave. V Banatu evelte španske bezeg, v cvetu je sadno drevje in pomladno evelje oznanja pomlad, čeprav smo še sredi zime. Z juga pa se vratajo že štorklje, kakor da se boje, da bi jih presenetila pozna zima. Morda pa letos zime sploh ne bomo imeli.

Zagrebški srednješolci v Kranjski gori. V soboto popoldne je prispeval v Kranjski gori 50 smučarjev, diakov I. realne gimnazije v Zagrebu pod vodstvom profesorjev in dveh zdravnikov. V Kranjski gori ostanejo pet dni, da se nauče smučati in da si ogledajo okolico. Danes so priredili izlet na Vrsič, jutri pa se vrnejo v Zagreb.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

DANES OB 4., 14.8 IN 9 1/4 ZVEČER PREMIERA MILIJONSKEGA — ORIENTALNEGA VELEFILMA

RDEČI SULTAN — ABDUL HAMID

Fritz Kortner, Adriane Ames, Walter Rilla

Carigrad, mesto ljubezen in strasti. — Lepa dunajska plesalka v haremu. — Ljubezen in strast zadnjega sultana.

NOVI PARAMOUNTOV ZVOČNI TEHNIK !!

PREMIERNI KINO

PREDPRODAJA VSTOPNIC

od 11 do pol 13. ure.

Zvočni kino IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri

HANSI NIESE — HANS MOSER

v veseli komediji

Mala trafika

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10.— Din

—lj Sočani in prijatelji! V soboto 8. 1. in bo govoril v salonu „Pri levu“ ob pol 9 uri zvečer naš znani literarni zgodovinar dr. Ante Slodičak, prof. trgovske akademije. O Stritarjevi stolnici. Povedal nam bo, da je bil te velik pisatelj središče našega slovstvenega življenja v mladostenski dobi. Stritar je dal v svojem Dunajskem zvonu toriče Gregorčičev pesmim ter je Gregorčič vlagal v oblike in vsebine. Ker je predavanje zelo aktualno zaslubi, da ga vsi Sočani in naši prijatelji polnočetvino obiščejo. Vstop vsem prost, vso dobrodošč. Mnoga naših članov se bo po predavanju udeležilo pripreditev Jadranske Straže na Taboru kar toplo priporočamo. Odbor.

—lj Razvoj oblačilne mode tekom devetisočletjja je naslov predavanju, ki ga predi Splošno žensko društvo v petek, 7. tm. v dvorani Radiona na Mestnem trgu ob 20. uri. Predava iz prijaznosti g. Paulin, lastnik damske konfekcije. Skipočne slike.

—lj Predavanje SPD: SPD v Ljubljani pred prihodnost predavanje v torek dne 11. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo g. inž. Popović Jovo iz Sarajevo: O planinah Bosne in Hercegovine. Predavač je eden najboljših poznavalev za našega planinca sorazmerno malo znanih bosanskih in hercegovinskih planin. Uredil je obišernega vodnika: Kroz planine Bosne in Hercegovine. Predavanje bo spremljalo okrog 100 diaopozitivov, ki bodo pokazali najlepše planinske pokrajine iz Bosne. Planinice, rezervirajte si torek za posebno napovedno predavanja.

—lj Pomota se je vrnila v popravek mestnega poglavarstva glede uvozne na pisanle stroje objavljen 22. 1. m. V popravku je rečeno, da se je tar. post. 34 č. povisila s proračunskim letom 1935-36 na Din 6 od komada, dejansko pa se je povisala od kilograma ne od komada na Din 6.

—lj Razstava angleških fotografij se bo vrnila ob 6. do 11. februarja v Jakopičevem paviljonu. Namen te razstave, ki jo predi Angleško društvo v Ljubljani, je nuditi naši širši javnosti nekak uvod v upoznavanje z druženje kraljevine Velike Britanije in Severne Irske ter tam živečega prebivalstva. Mnoge izmed fotografij, ki so seveda na umetniški višini in ki jih je izdelal štab fotograf uglednega londonskega dnevnika «The Times», so tipične za eno ali drugo področje angleškega, skotskega in irskega življenja, ki ga vsled tega dobro ilustrirajo. Otvoritev bo v četrtek dne 6. februarja ob 12. uri. Vstop prost.

—lj Predavanje v društvu »Pravnik«. V četrtek dne 6. februarja priredi društvo »Pravnik« točno ob 18. v justični palati dvorana Štev. 79. predavanje. Predaval bo odvetnik dr. Matej Pretnar: O urejevanju naših kartelov. Vabimo vse člane in prijatelje društva, kakor tudi gospodarske kroge, da se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu udeleži.

Preveč zahteva

— Mihec, prosim te, daj mi že končno mir, zapri oči, molči in spi!

— Toda mamica, to vendar ni mogoče.

Kaj morem delati toliko reči naenkrat?

TAJNI KURIR

SPIJONAŽA, LJUBEZEN, BOJI

tu vso omamljeno in skrušeno. Domači se pa za to niso dosti zmernili. Toda dekletto je postajalo vedno bolj slabšo. Začela je blivljati, kakor da je zastrupljena, a če nekaj dni je umrla. Oblasti so uvelde preiskavo, njen truplo je bilo obducirano, pa niso našli nobenih sledov zastrupljenja.

Iz Ljubljane

—lj Sodba v obravnavi, proti Jošku Bevcu ob izrečenem danes po podligni. Razprava proti zobotehniku Jošku Bevcu je trajala včeraj od 8.30 do 13.30, nato je bila prekinjena in se je nadaljevala ob 16. Na razpravo je bilo povabljenih 22 prič, od katerih se jih je pa odzvalo samo 16. Več prič je izvedelo precej obremenjevalno za obtočenca, nekatere pa so preklicale svojo pravtvo izpoved. Zaradi tega je državni tožilec tudi predlagal kazensko postopanje zaradi krivega pričevanja zoper eno pričo.

Ob 21.30 je bilo dokazno postopanje končno. Nato je govoril državni tožilec Goslar in za njim oba zagovornika, dr. Kandare za Bevca ter dr. Fettich za Joška Dolničarja. Sodba bo razglasena danes ob 17.30. —lj Kaj je z regulacijo Emunske ceste? Prav za prav bi se moral vprašati, kaj bo z regulacijo te ceste, ki je že tako dolgo v

TAJNI KURIR

SENZACIJA SEZONE

—lj Komorni kvartet iz Dresdena pride v Ljubljano in bo koncertiral v filharmonični dvorani dne 10. t. m. Na sporedno so skladbe Haydna, Beethovna in Dvočaka. Kvartet je odličen, eden najboljših srednjeevropskih godalnih kvartetov. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

—lj V oratoriji suiti Religiofonija, ki jo je napisal Josip Slavenski nastopajo posamezne veropisovedi v zgodbini človeštva. Prvi stavek nam slike pogane, drugi žide, tretji budiste, četrti kristjani, peti mohamedance, VI. stavak je posvečen glasbi, VII. pa je slavospev delu in življenju. Skoro 20 let je delal skladatelj skladatelji na tem delu ter posebno radi jezikja preštudiral največjavnja dela, ki se nanašajo na ta veroizpovedanja. Religiofonija je tako izredno zanimivo delo, da zasluži samo ta del koncerta naše največje zanimanje. Koncert bo v petek dne 7. t. m. ob 20. uri pod vodstvom ravatelja Poliča v opernem gledališču. Sedeži se dobe v knjigarni Glazbene Matice.

Oči čjornija...

(RUSKE BALALAJKE, PESMI IN PLESI!)

»CRNE OCI« — krasna ruska romanca v istoimenskem filmu,

v katerem igra glavno vlogo HARRY BAUR

Jutri premiera! KINO SLOGA

MALI OGLASI

Beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba pritožiti znamku. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši zmesek 8 Din

TOVARNSKI OBJEKTI

ob Donavi, 750 četv. mt. zidane površine, s parnim aljotrom (stabilnim) 60 KS, dvojno črpalko za motor, marmornato ploščo za usnjarije, sedež, 10 m cevi za parno gretje in dva stroja za drobljenje ježic, poceni proda skupno ali posamezno: Eder, Vukovar.

STROJ

za šivanje odej ter težjih vrečakor tudi za kranjanje vrečakor ugodno prodam. Naslov v upravi »Slov. Narod« 529.

RAZNO

VSEGA V IZOBILJU

za malo denarja v veliki izbiri zimskih suknj, ottek, Hubertusov, pumparic itd. pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. G.T.

Redni občni zbor

zadruge »Zasavska koča«, reg. zadr. z omej. zav. v Litiji, bo v nedelji dne 9. februarja 1936 ob 14. ur. v gostilničnem prostorih pri Borišku v Litiji z nastopom dnevnim redom:

1.) Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zobra. 2.) Poročila načelnstva in nadzorstva. 3.) Odobritev letnega računa. 4.) Sklepanje o razdržljivosti in likvidaciji zadruge ter izročitev imovine podružnici SPD Litija-Zagorje. 5.) Slučajnosti

Ker je na dnevnem redu tudi sklepanje o razdržljivosti zadruge, naj se vsak član občnega zobra zanesljivo udeleži.

Zaradi te male napake bi bili lahko na videz za 10 let starejši

Ena barva pudra bi lahko učinkovala, da bi bili videti mladi in da bi bila dana Vaši koži nepošljiva lepota, doč

Ljubljancani in afere

Ljudje so imeli včeraj pripravljene tudi cele jurje za vstopnino k obravnavi proti Jošku Bevcu

Ljubljana, 4. februarja
Tudi z ljubljanskimi afarami je tako, kakor s senzacijami. Vedno jih je premašo. Največja nesreča pa je, da niso nikdar počela skupna lastnina in dobrina ter da jih mescani uživajo le od daleč. Dusevne muke, prav za prav Tantalove muke v pravem pomenu besede, so zaradi tega tem hujše.

Zgodi se pa tudi, da se naše afere prav tako razblinijo v meglo, kakor senzacije ter da ostane za njima le gremek spomin. Nekaj časa govorimo o afri ali afričici (ki je prav za prav te zadevico), vse notranje življenje mescanov, da ne rečemo duševno, krene v to smer, da lahko čitaš ljudem že na ulici z obrazom, kaj jih muci ter kaj jim leži na srcu in jeziku. Tedaj začne mescanom krožiti križavajne in žleze z notranjim izločevanjem celujejo ne-navadno živahnino. Afere so pri nas najboljše injekcije, ki deltehtajo vse erotične in razblirljive filme, prešmentane gledališke komade in seveda tudi največje kulturne dogodke. Sodnija postane silen magnet. Ceže ljudje ne morejo v dvorano v neposreden dotik z zadavo, krozijo okrog sodnije kakor večje ob lešcerbi. Povsod iščejo vire o razvoju dogodka, za vsako besedico v listih iščejo celega konja, če ne še kaj bolj pikantnega. Življenje ljudi dobi na mah svoj smisel.

Tudi te dni je tako. Vendar je pri vsem tudi precej tragike. Ali ni n. pr. tragično, da mescani ne dobe čistega vina, ki so po njem hrepneli vse leto? Ne govorimo morda o cvičku, temveč o čisti resniči, ki se razgalja v resni hiši na Kralja Petra trgu. Ljudje niso mogli razumeti, zakaj ne smejo v razpravljalno dvorano. Ne razumejo se na paragrafe, toda razumejo se na

afere. In zdele se jih je, da je stvar tem zrašnješja, čim boj je zavita v kopreno skravnost. In mnogi se niso mogli spriznati, da mora vse to ostati tako rekoč večna skravnost. Pritekli so na sodnijo, moledovali po pisarnah za protekcijskim in če verjamete ali ne, tudi cele jurje so imeli pripravljene za vstopnino v prepovedani raj. Toda vstopnine ni nihče pobiral in mescani ne prečeo tisti stotki, ki jih niso mogli porabiti za dober namen, kakor živo oglje. V nekaterih mestih se ljudje trgojajo za vstopnice za Saljapinove predstave, pri nas pa nismo tako malenkosti ter imamo ostrešji čut za vrednost senzacije. Zato je treba še posebej obzalovati, da ne zna nihče izrabiti tega gospodarskega momenta, saj bi pri nas afere razvezale z gorilskim vozom zavozljane nogavice. Menda bi bilo celo denarne krize konec kakor je duševne.

Duševna kriza se je pa, žal, baš zaradi te prešmentane afere postrila. Nastopila je depresija. Živci so bili zopet zmanjšani in ljudje bodo gledali klaverino v življenje. Edino upanje, da ni še vseh afer konč, jih bo držalo ponokon. Upanje, ki nevdomno ni vseh podlage. Pri nas sicer ne uspeva ta roba tako, kakor n. pr. v Mariboru, kjer iztisnejo celo iz bencola afero. Pri nas žal, še nismo tako napredovali ter ne moremo iz cvička iztisniti niti poštene mačke. Lani smo začeli pri devicah, pa se nam je letos tako opletalo ter zasukalo, da nihče več ne ve, pri čem je. Človek se pač ne more več zanesti na device in ne na afere, kakor se v Mariboru ne morejo več na bencol. No, davi se je zradi tega pohujšanja začela tresti zemlja, toda ta zadeva ne spada več med afere.

100 let od smrti Napoleonove matere

Za moč in slavo svojega sina se ni nikoli navduševala

Mater dolorosa, mati, ki je dala svoju sinu vse, kar je bilo v njenih močih, mati, ki je z najglobljim ljubeznično vedno žrtvovala sebe, kadar je zahteval blagor njenega otroka, mati, ki je molila za življenje svojega sina, ko je bil v nevarnosti, ki mu je hotela v vsej svoji skromnosti izprosi od boga slavo in moč, mati, ki je izpila kelih bridkosti do dna, ko je moralu preživeti padec svojega sina in gledati, kako umira zato, ker si je svet želel njegovo smrt.

To je kratka vsebina tragedije Letitiae Bonapartove, ki je umrla v starosti 87 let 3. februarja 1836, petnajst let po smrti bivšega velikega cesarja Franca. Svojega sina Napoleona. Toda to je samo glavni obris tragedije Napoleonove matere, kajti vse njeno življenje je bilo podobno

rasti rožnatega grma, bilo je samo trnje in če je pognal tudi cvet, je bil oškropjen z njeno krvjo in njenimi solzami. Bila je Korzičanka, žena, ki je pododelovala po materi, babici in prababici poneti mnogo otrok, sinove pogumne kakor orli, in hčerke hrepeneče po materinstvu in srečnem rodbinskem življenju. Prvega otroka je rodila ko ji je bilo 15 let. Z 19 leti se ji je rodil prvi sin. Še predno je bila stara 20 let, je živel v vojaškem taborišču, za pasom je nosila meč, pod srecem pa otroka. Spremila je svojega moža, pobočnika vodje korziških ustašev Paolija na pohodu proti Francozom, Korzičani so bili potrazeni, zbežati so morali v gor. Letitia je bežala z otrokom pod srecem in ko je bila 15. avgusta 1769. rodila, mu je dala ime Napoleon — maščevalce.

Maščevalce je bil od tistega trenutka vse, kar je imela na svetu, čeprav je imela še 13 otrok. Napoleon je bil njen ljubljenc. ne morda takrat, ko je žarcia njevega kralja vsemu svetu, temveč tudi takrat, ko je umiral na otoku Sv. Helene. Toda maščevalce njen Napoleon ni postal. Mržnja, ki jo je mescal z materinskim mlekom, ko je dojila svojega osveti posvečenega sina, se ni razrasla v sovraštvo proti Franciji. Nasprotno, Napoleona so poslali v francosko plemiško šolo, ker mu je obe izprosil od francoskega kralja brezplačno mesto. Ko je Napoleonov oče Bonaparte umrl, je imela mati Letitia toliko skrbi s preživljjanjem drugih otrok, da ni imela kdaj vzgojiti iz sina maščevalca, pač je pa rada jemala od njega prihranke, da je lažje skrbel za kopico otrok. Ko je pa napočil trenutek, v katerem se ji je zdele, da bo stopil Napoleon na celo Korzičanov in poginal Francoze iz rojstnega otoka, je bil njen dom glavni štab zarotnikov in mati Letitia je napela vse sile, da bi bil Napoleon izvoljen za vodjo upornikov. Toda usoda je hotela drugate, Korzika Napoleonu ni bila namenjena, da bi dosegel na nji

Od vse velike moči svojega sina je izrabila samo to, da ga je prosila, naj proglaši njihovo rojstno mestece Ajaccio na mestu Corte za glavno mesto Korzike. Napoleon je ustregel s pripomočkom: »Moja mati je ustvarjena, da bi vladala kraljevini.« Čeprav ni bila navdušena za slavo in moč svojega sina, je strastno branila njegovo vladavino. Imela je mnogo zaupnikov, ki so ji pomagali opazovati Napoleonove sovražnike. Zdi se, da se je v tej vlogi zaščitnice svojega sina in rodbine vendarle nekaj vživel v vlogo zaščitnice francoskega cesarja. Pisma, ki jih je pisala svojim zaupnikom, cesarju in drugim otrokom, je podpisovala po Napoleonovem vzorecu s črko M, nad njo in pod njo je pa delala enake kljukice, kakor Napoleon pod svojim slovitim N.

Ko ji je bilo 60 let, so se začeli spori v rodbini. Nad Napoleonom so se jeli zbirati temni občaki. Vojska združenih cesarjev je prasmagala cesarja in poslali so ga na Elbo. Ko se je Letitia poslavljala od njegove druge žene, avstrijske princesa Luisa, ji je le-te dejala: »Na svidenje!« Letitia je odgovorila: »Od vas bo odvisno, kaj boste delali v bodoče!« Napoleona mati je prav slušila, da bi mogli njenega sina rešiti, če bi Luisa hotela in če bi se Avstrija pridružila njeni želi. Toda Luisa ni hotela. Bila je prisiljena k možitvi z Napoleonom in morda jo je celo veselilo, da je bilo te prisilne zakonske zvezke konec. Mati je siedila sinu na Elbo, prinesla mu je svoje prihranke in bila je srečna, da sinu ne preti več smrtna nevarnost.

Morda se je starka v duhu vrnila v ranljivo mladost, ko je nosila pod srecem svojega maščevalca. Morda se ji je zdele, da bi mogel Napoleon tedaj zasovražiti Francuze, morda je mislila, da je napočil trenutek obračuna. Ko ji je Napoleon zaupal, da bo pobegnil z Elbo, mu je baje dejala: »Bežite za svojo usodo, saj ne more biti volja božja, da bi umrl od strupa ali od

Toda angleški kralji so se že leta 1760. odrekli dohodkom svojih posestev v korist države, od katere so dobili v zameno letne apanaže. Kralj Jurij V. je dobil 472.000 funtov šterlingov, 30.000 manj nege italijanski kralj, tretjino zneska, ki ga je dobio pred vojno ruski car in polovico letnih dohodkov avstrijskega cesarja. Kralj Edward VIII. bo imel isto apanažo kakov njegov oče, ni pa še znano, kaj bo z dohodki njegovega premoženja kot princ Waleskega, vojvoda Cornwallskega. Ta naslov mu je ostal, ker pripada najstarejšemu sinu vladajočega kralja. Kralj bi mogel odstopiti te pravice svojemu bratu vojvodu Yorškemu, toda to bi bil izreden korak in kralj se zanj še ni odločil. Letni dohodki vojvodstva Cornwallskega znašajo letno 245.000 funtov šterlingov in so za kraljevskimi največji dohodki v kraljevski rodbini.

Znatno je tudi inventarno imetje angleških kraljev. Zlati pribori v kraljevski pašči, ki so tudi zasebna last, se cenijo na

in blatio, je bil ves trg poln ljudi. Vsa okna doma deželnih stanov, mestne posvetovalnice, lekarne, krčme »Pri solncu« so bila polna obrazov. Otočec je bila splezala na vodnjak, da celo na pranger in na lesenega osla. Ljudje so stali izbuljenih oči in molčali. Major Röder je kriknil svojim konjenikom z osornim glasom povelje. Eskorta je krenila na pot, spredaj dva mestna konjenika, dva tamborja, za nima pa stotina pehotincev z granatirji. Eden izmed krvnikih posvočnikov se je bil zavijel na konjavnemu vozu, zamaskal je z jezikom in konje je potegnil. Mali rabbi Josua Falk je ponovil z bledimi ustnicami: In daj ti mir! Toda zlobni rabin iz Furtla se n' imogel premagati, pošiljal je za krvnikiškim vozom divje, zamolke kletve na Edoma in Amaleka, sovražnika in zasmehovalca. Izak Landauer je na ves glas zatulil. Bil je prečrsljiv pogled na velikega finančnika, kako razbij z glavo ob stolp pri vratih mestne posvetovalnice in pri tem divje tuli. Tedaj je zapel tudi zvonček zločincev. Njegov tanki, ostri glas se je mešal z židovim tuljenjem, prodral je skozi vlažni zrak prav do mozga.

Glas zvončka zločincev se je slišal tudi v sobo Magdalene Sibyle. Porod je bila prestala dobro, toda morala je še ležati. Zrla je na svojega otroka, normanega otroka, ne velikega, ne majhnega, ne lepega, ne grdega. Slišala je pretres-

livi glas zvonca, nervozno se je skrčila, pogledala oči Immanuela Rieglerja ter začutila, da ga nima rada. Glas zvonca zločincev je prodrl tudi v grad, kjer je sedel starji vladar z Billingerom in Harpprechtom. Vsi trije so molčali. Končno je dejal Harpprecht: To zvonje mojim ušesom ni prijetno. Karel Rudolf je pa dejal: Moral sem to storiti. Sram me, gospoda!

Ta čas so Süssa peljali skozi mestno proti Vešalskemu hribu. Sedel je na krvniskem vozu v svojem skratnem plasu, visoko liki malik. Na prsu mu je žarel ujegov demand, kajti vojvoda ni dovolil, da bi mu ga vzeli. Na obeh straneh ulic so stali ljudje v gostem špalirju, snežilo je, procesija se je pomakala naprej neslišno, množica radovednežev je molčala. Ko je bila procesija z obozemcem že mimo, so krenli desetitoči za njo peš, na konjih in v kočjih, za vojaki in ob njih. V sivem megleinem zraku, v umazanem mokrem snegu je bilo vse dvojno težko in tih. Niso ubrali najkrajše poti, žida so peljali počasi, po dolgem ovinku. Mnogo radovednežev je prišlo z židovim tuljenjem. Vsa dežela je hotela prisostvovati, tudi iz tujine je prišlo mnogo ljudi, vsi so hoteli videti ta prizor. Süss je sedel visoko na vozu, uklenjen in otrpel, snežinke so mu padače na oblike, na belo brado.

Tudi licenciat Mögling je stal v mninci. Bil je otočen in potrit, da so njegov

pismeni zagovor tako malo upoštevali. Imel je mirno vest, da je storil vse, kar je bilo v njegovih močeh, pa tudi ljudski glas se je oglašal soglasno in ogorčeno proti oboemu. In vendar je bilo to trpk in ganljivo, da naj bo obožvezec, ki mu je bil poverjen, obšen brez zadostnih juridičnih razlogov. Mögling se je počutil slab in mraz ga je sprečeval. Prosil je krvnikovega pomočnika, naj da Süssu vrha. Süss vna ni hotel, tudi zahvalil se ni za prijaznost, ostal je nepremenjen, toda licenciatu je pri tem vendarle odleglo.

Ob poti je stala tudi gospa Schertlinova, Franczinja. Videla je Süssa zveznega, za čudo tega, nepremenjega kakov kip svetnika, ki ga vozijo po mestu v procesiji, s snežinkami na bradi, s snežinkami na plašču. Ona edina je morda med gledalcem služila zvezo, s'utla je prestopovnost tega sramotnega izpostavljanja. Zrla je nani hrapeneče, z obupno posmejlivno skočožljnostjo, rdeča usta je imela nekoliko odprt, podolgovata oči so ji žarele. Neka žena kralj ne je zaščitala z močnim švabskim naglasom: Vedno je hotel biti visoko. Zdaj pride še više. Sale bête, — je zamrmljala Franczinja sama pri sebi v gosto padajoče snežnike.

Na naslednjem ovinku ceste je stal publicist Johann Jakob Moser. Ko se je sprevod približal, je začel kratek rodu-ljubni nagovor. Toda njegoveognitevne

dobra dva milijona funtov šterlingov, edinstvena zbirka znak na pa 300.000. Zbirka obsega 600 albumov, v katerih je 570.000 znak. Kralj Jurij je nedavno dovolil, da so posneli njegovo filatelično zbirko za film, ki ga bodo pokazali 9. maja na mednarodni filatelični razstavi. Kraljevo zbirko znak obilježil najbrž muzej.

Iz Škofje Loke

— Iz škofjeloškega Sokola, G. Viktor Pirnat, ki je že pri svojih zadnjih treh predavanjih željal najlepše uspehe, bo nadaljeval svoja izvajanja v sredo zvečer, nakar se brate in sestre, pa tudi ostale prijatelje Sokolstva opazirajo. Sokol je prodal svoj omarni grafični, ki je društvo vse do izuma zvočnega kina izvrstno služil, namsto tega pa je dobitno članstvo prvovrstne radijskega aparata, znakom Minerva-Commander. — Pevski zbor vabi brate, ki imajo veselje do petja, k sodelovanju. Vaje so vsakij četrtek in pondeljek zvečer. Zbor nastopi tudi na prosvetnem dnevu župnju Kranj.

— Novi brezposelnici. Ze opeljano smo se bavili z vprašanjem brezposelnih, kakršn levilo je osobi zaradi zastoja lesne trgovine močno narastlo. Iz občine Tratnam je poročalo, da imajo 45 delavcev, ki jih je vrgla kriza naravnost na cesto. So to vozniki, drvarji, nakladači, ljudje, ki jim je bila lesna trgovina edini skromni zastopnik. Beda se z dneva v dan veča v vse pričakuje uresničenja obljub, danih na zborovanju v Ljubljani.

— Nasi lesni delavci v Ljubljani. Za konferenco naših lesnih in gospodarskih krovov v Ljubljani je bilo med našimi delavstvom izredno veliko zanimanje. Ne le iz obč dolin, marvči iz skofje Loke in njezine okolice je pohiteleso lesno delavstvo na zbor. Nad 50 ljudi se je odprejalo samo iz naših večjih industrijskih podjetij.

Iz Maribora

— Elektrifikacija severnega obmejnega ozemja. Obmejni občini Gornja in Spodnja Sv. Kungota, Sv. Jurij ob Pesnici in Sveti Češko so se odločile za elektrifikacijo svojih področij. Tako bodo v doglednem času izvršili priključek na električno omrežje mariborske mestne občine. Banska uprava bo s pomočjo občin realizirala načrt, kar pa bo veljalo okoli 1.200.000 Din.

— Mladenci segla po strupu. V Hotinji vasi si je v obupu hotela končati življenje 18-letna posestnikova hčerka Marija Zenkovičeva. Izpla je precejšnjo količino ocetne kislino in se nezavestna zgrudila. Starši, ki so zapazili mladenčino obupno dejanje, so jo takoj odpremili in nekaj vratih v mariborski bolnišnici, kjer so ji zdravniksi z težavo rešili življenje. Vzrok dejanja ni znan.

— Komaj so ga ukrotili. V soboto po poldnevi je prišlo na Meljski cesti pred hišo štev. 11. do zelo razburljivega dogodka. Tam se je zbrala precejšnja množica ljudi okoli okrvavljenega mlajšega moškega, ki je grdo prekljinil in s pestimi kakor poblažnil bil okrog sebe. Ker moža niso mogli ukrotiti, so poklicani na pomoč stražnik. Toda pobesni in nekoliko vinjeni nasilnici se je tudi možu postavite upiral, ga hudo zali in naposled se s tako silo udaril po obrazu, da je bil stražnik ves marogast od podplutja. Končno se pijkevale in za ukenili. Pa še sedaj ni miroval. Za vsako ceno se je hotel sprostiti okov, kar mu pa ni uspelo. Na policiji so ugotovili, da je nasilnej 30-letni brezposelni delavec Jože K. Pri zasliševanju je na stražni razbil veliko šipo v vratih, nakar so vročekrnega Jožeta spravili v zapor.